

የሰበር መ/ቁ. 31217
ግንቦት 14 ቀን 2000 ዓ.ም

ዳኞች፡- ዓብዱልቃድር መሐመድ

አሰግድ ጋሻው
መድሕን ኪሮስ
ዓሊ መሐመድ
በላቸው አንሺሶ

አመልካች፡- ቴሌኮሚኒኬሽን ኮርፖሬሽን ቀረቡ

ተጠሪ፡- አቶ ጫሊ ሐሰን ቀረቡ

መዝገቡን መርምረን የሚከተለውን ፍርድ ሰጥተናል፡፡

ፍ ር ድ

ክርክሩ የተጀመረው በጉራጌ ዞን ወልቂጤ ከተማ መጀመርያ ደረጃ ፍ/ቤት ሲሆን የአሁኑ ተጠሪ ባቀረቡት የክስ ማመልከቻ ድርጅቱ ከ1997 ዓ.ም ጀምሮ ያደረገውን የደመወዝ ጭማሪ በድምሩ ብር 4736፣ ከሐምሌ ወር 1998 ዓ.ም ጀምሮ የተደረገውን የደመወዝ ጭማሪ በድምሩ ብር 1132፣ ከሚያዝያ 1998 - ሰኔ 1998 ያልተከፈለኝ የትራንስፖርት አበል ብር 300 በድምሩ ብር 8159 ከወለድ ጭምር እንዲከፍለኝ ይወስንልኝ በማለት ክስ አቅርቦዋል፡፡

የአሁኑ አመልካች ደግሞ በሰጠው መልስ ከሚያደረገው የክፍያ ጥያቄ 6 ወር ያለፈበት በመሆኑ በአዋጅ ቁጥር 377/96 አንቀፅ 162/3/ መሠረት በይርጋ ይታገዳል፡፡ ቦነስና ሌላው ጥቅማጥቅምን በተመለከተም ከሚያደረገው ክፍያው እንዲከፈላቸው የጠየቁት በሥራ ላልነበሩበት ጊዜ በመሆኑ ጥያቄው ተቀባይነት የለውም፡፡ በመሆኑም ክስ ውድቅ ሊሆን የሚገባው ነው በማለት ተከራክረዋል፡፡

ፍ/ቤቱም ግራ ቀኙን ካከራከረ በኋላ አንድ ሠራተኛ ለስድስት ወር የሥራ ከሆነ ለበጀት ዓመቱ የተፈቀደውን ጭማሪና ቦነስ እንደሚያገኝ በሕብረት ስምምነቱ የተደነገገ በመሆኑ ድርጅቱ በክስ የተጠቀሰውን ገንዘብ

ለከሚያደረገው ወስኗል፡፡ በድርጅቱ ስለቀረበው የይርጋ ጥያቄ ግን ምንም ሣይል አልፎታል፡፡

ይግባኝ የቀረበለት በጉራጌ ዞን የወልቂጤ አካባቢ ክፍተኛ ፍ/ቤትም የግራ ቀኙን ክርክር ከተመለከተ በኋላ ከሚያደረገው በሌሎች ለኮርፖሬሽን እድገትና ብልጽግና ያደረገው አስተዋፅኦ ሣይኖር ሊከፈላቸው የሚገባ የደመወዝ ጭማሪም ሆነ የቦነስ ክፍያ የለም፡፡ በ1998 ዓ.ም በጀት ዓመት የተደረገው የደመወዝ ጭማሪም ሆነ የቦነስ ክፍያ ሊከፈላቸው አይገባም፡፡ በሌላ በኩል ግን ከሚያደረገው ክፍያ ከመሰናበታቸው በፊት በ1997 ዓ.ም ለአሥራ አንድ ወራት ያክል በድርጅቱ የሠሩ በመሆኑ የሥር ፍ/ቤት ድርጅቱ በዚህ ዓመት ለሌሎች ሠራተኞች የከፈለውን የደመወዝ ጭማሪና ጥቅማጥቅም ለከሚያደረገው እንዲከፍል በማለት የሰጠው ውሳኔ በአግባቡ ነው፡፡ በመሆኑም ድርጅቱ የ1997 ዓ.ም የደመወዝ ጭማሪና ቦነስ ለከሚያደረገው እንዲከፍል በማለት የመ/ደ/ፍ/ቤቱን ውሳኔ በማሻሻል ወስኗል፡፡ በአመልካች ስለቀረበው የይርጋ ክርክር ደግሞ ምንም ሣይል አልፎታል፡፡

አመልካች ያቀረበው የሰበር አቤቱታም ይህን በጉራጌ ዞን የወልቂጤ አካባቢ ክ/ፍ/ቤት የሰጠውን ውሳኔ ለማስለወጥ ሲሆን ቅሬታውም ፍ/ቤቱ የይርጋ ክርክሩን ወደጎን በመተው የ1997 ዓ.ም የደመወዝ ጭማሪና ቦነስ ለአሁን ተጠሪ እንድከፍል የሰጠው ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት አለበት፣ የ1997 ዓ.ም ክፍያ ተከፍሎ የተጠናቀቀው በጥቅምት ወር 1998 ዓ.ም ሲሆን ክስ ደግሞ የቀረበው ጥቅምት 21 ቀን 1999 ዓ.ም ልክ በዓመቱ ነው ክስ የስድስት ወር ጊዜ ሣይኖር መቅረብ ሲገባው የቀረበው በዓመቱ በመሆኑ ጥያቄው በአዋጅ ቁጥር 377/96 አንቀፅ 162/3/ መሠረት በይርጋ ቀሪ መሆን አለበት፡፡ በመሆኑም የሥር ፍ/ቤት ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት በመሆኑ ሊሻር ይገባል የሚል ነው፡፡

ተጠሪው ደግሞ በሰጠው መልስ በጊዜው ክስ ላቀርብ ያልቻልኩት ያለአግባብ ተሰናብቻለሁ፡፡ ወደሥራ ልመለስ ይገባል የሚል ክስ አቅርቤ ስለነበረ ነው፡፡ ወደሥራ ከተመለስኩ በኋላም ክፍያው እንዲከፈለኝ በተደጋገሚ ጥያቄ

እያቀረብኩኝ ስለነበር ክሱ በይርጋ አይታገድም። የሥር ፍ/ቤቶች የሰጡት ውሳኔም መሠረታዊ የሕግ ስህተት የለበትም። በመሆኑም ውሳኔው ሊጸናልኝ ይገባል በማለት ተከራክረዋል።

በበኩላችን ደግሞ ክሱ በይርጋ ቀሪ መሆን የሚገባው ነው ወይስ አይደለም የሚለውን ጭብጥ በመያዝ መዝገቡን መርምረናል። መዝገቡን እንደመረመርነውም የ1997 ዓ.ም የደመወዝ ጭማሪ የተከፈለው ጥቅምት 1998 ዓ.ም በመሆኑና ክሱ ደግሞ የቀረበው በጥቅምት ወር 1999 ዓ.ም በመሆኑ ጥያቄው በአዋጅ ቁጥር 377/96 አንቀጽ 162/3/ መሠረት በይርጋ ቀሪ መሆን ያለበት ሆኖ አግኝተነዋል። በወቅቱ ክስ ልመሠርት ያልቻልኩት ወደሥራ ልመለስ የሚል ክስ አቅርቤ ስለነበረ ነው በማለት ተጠሪ ያቀረቡትን ክርክር በተመለከተም ወደ ሥራ ልመለስ የሚለው ክስ የይርጋ ጊዜውን ሊያቋርጥ የሚችል ባለመሆኑ ክርክሩ ተቀባይነት የለውም። ወደ ሥራ ከተመለስኩም ከግንቦት 15 ቀን 1998 ዓ.ም ጀምሮ እንዲከፈለኝ እጠይቅ ነበር ያሉትም ቢሆን በድርጅቱ ጥያቄው ተቀባይነት ያላገኘ በመሆኑ የይርጋ ጊዜውን የሚያቋርጥ አይደለም። በመሆኑም የሥር ፍ/ቤቶቹ ክሱ በይርጋ የሚታገድ ሆኖ እያለ የ1997 ዓ.ም የደመወዝ ጭማሪና ቦነስ ለተጠሪው እንዲከፈል በማለት የሰጡት ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ያለበትና መታረም የሚገባው መሆኑን ተገንዝበናል። የ1998 ዓ.ም እና የ1999 ዓ.ም ክፍያን በተመለከተ ደግሞ ተጠሪው መስቀለኛ የሰበር አቤቱታ ያቀረቡበት ባለመሆኑ እንዲሁ መታለፍ የሚገባው ሆኖ ተገኝቷል።

ው ሣ ኔ

1- የጉራጌ ዞን የወልቂጤ ከተማ አካባቢ ከፍተኛ ፍ/ቤት በመ/ቁ. 02327 ግንቦት 15 ቀን 1999 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔና የወልቂጤ ከተማ መ/ደ/ፍ/ቤት በመ/ቁ. 00700 የካቲት 1 ቀን 1999 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 348/1/ መሠረት ተሸረዋል። ይፃፍ።

2- የሥር ፍ/ቤቶች ክሱ በይርጋ ቀሪ ሊሆን የሚገባው ነው በማለት መወሰን ሲገባቸው በቀረበው የይርጋ ጥያቄ ምንም ሳይሉ ማለፋቸውና ክፍያው እንዲፈጸም በማለት የሰጡት ውሳኔ በአዋጅ ቁጥር 377/96 አንቀጽ 162/3/ ሥር የተደነገገውን የይርጋ ሕግ የሚጋፋ በመሆኑ ክሱ በይርጋ ቀሪ ሆኗል በማለት ወስነናል። ይፃፍ።

3- ወጪና ኪሳራን በተመለከተ ግራ ቀኙ እንዲቻቻሉ ብለን መዝገቡን ዘግተን ወደ መዝገብ ቤት መልሰናል።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት

ተ.ወ